

ความรู้ความเข้าใจการเสียภาษีของผู้เสียภาษี ตามพระราชบัญญัติภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ. 2562 ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลอุ่มจาน อำเภอประจักษ์ศิลปาคม จังหวัดอุดรธานี Knowledge and Understanding of the tax payment of taxpayers under the land and Building tax Act B.E.2562 in The District of Oum chan subdistrict administrative organization, Prajaksillpakarm district, Udonthani Province

ณัจฉรียา ยางนอก ้ วนิดา ณ ลำพูน ้ พีระยุทธ ศิลาพรม ้สุรินยา ศรีขวาชัย ^{4} E-mail:vanidavonnarut@gmail.com

โทรศัพท์: 08-1965-1109

บทคัดย่อ

การวิจัยมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเสียภาษีของผู้เสียภาษี 2) เปรียบเทียบความรู้ความ เข้าใจเกี่ยวกับการเสียภาษีของผู้เสียภาษี จำแนกตามเพศและอายุ 3) เปรียบเทียบความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเสียภาษีของผู้เสีย ภาษีจำแนกตาม ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ กลุ่มตัวอย่าง คือ กลุ่มผู้เสียภาษี 381 คน เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถาม สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบที และการทดสอบ One way ANOVA ผลการวิจัยพบว่า

1 ผลการศึกษา พบว่าผู้เสียภาษีมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเสียภาษีโดยรวมและทุกด้านได้แก่ ด้านฐานภาษี ด้านการ ยกเว้นมูลค่าฐานภาษี ด้านอัตราภาษี ด้านการลดและการยกเว้นภาษี ด้านการคำนวณภาษี และด้านการแจ้งการประเมินภาษีอยู่ใน ระดับปานกลาง

2 ผลการศึกษาเพื่อเปรียบเทียบความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเสียภาษีของผู้เสียภาษี พบว่าผู้เสียภาษีเพศชายกับเพศหญิง ช่วงอายุ 18- 40 ปี และมากกว่า 40 ปีแต่ไม่เกิน 60 ปี มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเสียภาษี ไม่แตกต่างกัน

3 ผลการศึกษาเพื่อเปรียบเทียบความรู้ความเข้าใจการเสียภาษีของผู้เสียภาษี พบว่าระดับการศึกษา อาชีพ รายได้มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการเสียภาษี แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนด้านอื่นๆ ไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ: ความรู้ความเข้าใจ, ภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง

¹ อาจารย์ประจำ สาขาวิชาสาขาวิชาการบัญชี คณะบริหารธุรกิจ วิทยาลัยพืชญบัณฑิต

²อาจารย์ประจำ สาขาวิชาสาขาวิชาการบัญชี คณะบริหารธุรกิจ วิทยาลัยพิชญบัณฑิต

³ อาจารย์ประจำ สาขาวิชาสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ คณะรัฐศาสตร์ วิทยาลัยพิชญบัณฑิต

⁴ อาจารย์ประจำ สาขาวิชาสาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย คณะศึกษาศาสตร์ วิทยาลัยพิชญบัณฑิต

Abstract

The purpose of the research were: 1) to study the Knowledge and understanding of the taxpayers 2) to compare the knowledge and understanding of taxpayers by gender and age 3)) to compare the knowledge and understanding of taxpayers by level of education, occupation, income. the sample 381 taxpayers. The tool used for data collection was a questionnaire. The statistic for data analysis were mean standard deviation, t-test and One way ANOVA

The results of the research were as follows:

- 1. Taxpayers have knowledge and understanding of taxation. overall and each aspect, including tax base, value exemption, tax base tax rate tax cuts and exemptions, tax calculation and the reporting of tax assessment, that one were at a moderate level. The side with the highest average was the report of tax assessment. And the side with the lowest average was tax reduction and exemption.
- 2. The results of a study to compare the knowledge and understanding of taxpayers. It was found that male and female taxpayers aged 18-40 years and over 40 years but not over 60 years had knowledge and understanding about paying taxes. no difference.
- 3. The results of a study to compare the knowledge and understanding of taxpayers. It was found that the level of education, occupation, income had knowledge and understanding about tax payment. The difference was statistically significant at the 0.05 level. no difference.

Keywords: Knowledge and understanding, land and building tax

ความเป็นมาของปัญหา

ภาษีที่ดินหรือภาษีสิ่งปลูกสร้าง ประเทศไทยได้มีการจัดเก็บภาษีจากทรัพย์สิน โดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั้งหมด 3 รูปแบบ ประกอบด้วย ภาษีโรงเรือนและที่ดิน ภาษีบำรุงท้องที่ และภาษีป่าย ตามพระราชบัญญัติภาษีโรงเรือนและ ที่ดิน พ.ศ. 2475 และพระราชบัญญัติภาษี บำรุงท้องที่ พ.ศ. 2508 จัดเก็บจากทุกคนที่มีกรรมสิทธิ์หรือครอบครองที่ดินที่ โดยที่ดินที่ต้องเสียภาษีได้แก่ พื้นที่ ที่เป็นดินและพื้นที่ ที่เป็นภูเขาหรือที่มีน้ำด้วย ซึ่งจัดเก็บจากราคาปานกลางของที่ดินที่ประเมินโดยเจ้าพนักงานที่ดินที่ ต้อง ปรับปรุงทุกรอบ 4 ปี แต่ในปัจจุบันยังคงใช้ราคาปานกลางที่ดินเดิม ที่ประเมินภาษีตั้งแต่ปี 2521-2524 จากการจัดเก็บภาษีทั้งสอง รูปแบบได้ถูกบังคับใช้มา เป็นเวลานาน ทำให้การคำนวณฐานภาษี การประเมินภาษี ตลอดจนขั้นตอนการดำเนินการมีความ แตกต่าง กัน ทั้ง ๆ ที่การจัดเก็บภาษีดังกล่าวเป็นการจัดเก็บจากทรัพย์สินเช่นเดียวกัน จึงทำให้การจัดเก็บ ภาษีไม่เหมาะสมกับสภาพการณ์ใน ปัจจุบันและทำให้เกิดความไม่เป็นธรรมต่อผู้เสียภาษี จึงทำให้มี พระราชบัญญัติภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ. 2562 ซึ่งมี วัตถุประสงค์เพื่อให้การจัดเก็บภาษีจาก ทรัพย์สินในท้องถิ่นมีความเป็นระบบมากขึ้น กระตุ้นการใช้ประโยชน์จากที่ดิน ทำให้มีการ กระจายอำนาจ ในการถือครองที่ดิน เกิดการกระจายอำนาจให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และสร้างความเป็นธรรมให้กับผู้เสียภาษี รวมทั้งเป็นการช่วยสร้างรายได้ที่มากขึ้นให้กับท้องถิ่นด้วย ซึ่งการบังคับใช้พระราชบัญญัติ ภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ. 2562 ย่อม ์ ต้องอาศัยความรู้ ความเข้าใจและความพร้อมของผู้ใช้กฎหมาย ภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง รวมทั้งระบบสนับสนุนต่าง ๆ เพื่อจะให้การ ขังคับใช้พระราชบัญญัติภาษีที่ดิน และสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ. 2562 เป็นไปอย่างมีประสิทธิผล ซึ่งพระราชบัญญัติภาษีที่ดินและสิ่งปลูก สร้าง พ.ศ. 2562 จะเริ่มมีการจัดเก็บในวันที่ 1 มกราคม พ.ศ. 2563 เพื่อความเข้าใจในการเสียภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ. 2562 ของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลอุ่มจาน อำเภอประจักษ์ศิลปาคม จังหวัดอุดรธานี ได้จัดโครงการให้ความรู้เกี่ยวกับภาษี ที่ดินและสิ่งปลูกสร้างเพื่อเตรียมความพร้อมรองรับการจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง ได้อย่างถูกต้องตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ กฎหมายกำหนด

จากข้อมูล ดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยในฐานะผู้สอนสาขาการบัญชี คณะบริหารธุรกิจ วิทยาลัยพิชญบัณฑิต จึงมีความสนใจที่จะ ศึกษาว่าประชาชนผู้เสียภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลอุ่มจาน อำเภอประจักษ์ศิลปาคม จังหวัดอุดรธานี มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการเสียภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างมากน้อยเพียงใด เพื่อเป็นข้อมูลสำหรับหรับการจัดการเรียนการสอน ในสาขาการบัญชี คณะบริหารธุรกิจ วิทยาลัยพิชญบัณฑิต และองค์การบริหารส่วนตำบลอุ่มจาน อำเภอประจักษ์ศิลปาคมสามารถ นำไปใช้ในการปฏิบัติงานจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

- 1. เพื่อศึกษาความรู้ความเข้าใจการเสียภาษีของผู้เสียภาษี ตามพระราชบัญญัติที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ. 2562 ในเขต องค์การบริหารส่วนตำบลอุ่มจาน อำเภอประจักษ์ศิลปาคม จังหวัดอุดรธานี
- 2. เพื่อเปรียบเทียบความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเสียภาษีของผู้เสียภาษี ตามพระราชบัญญัติที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ. 2562 ที่ดินและสิ่งปลูกสร้างในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลอุ่มจาน อำเภอประจักษ์ศิลปาคม จังหวัดอุดรธานี จำแนกตามเพศ และ อายุ
- 3. เพื่อเปรียบเทียบความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเสียภาษีของผู้เสียภาษี ตามพระราชบัญญัติที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ. 2562 ที่ดินและสิ่งปลูกสร้างในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลอุ่มจาน อำเภอประจักษ์ศิลปาคม จังหวัดอุดรธานี จำแนกตาม ระดับ การศึกษา อาชีพ รายได้

วิธีดำเนินการวิจัย

- 1. ประเภทของงานวิจัย เป็นวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ผู้วิจัยได้ดำเนินการ เพื่อศึกษาระดับความรู้ความ เข้าใจการเสียภาษี ที่ดินและสิ่งปลูกสร้างของประชาชนกลุ่มผู้เสียภาษี ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลอุ่มจาน อำเภอประจักษ์ศิลปา คม จังหวัดอุดรธานี
  - 2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
- 2.1 ประชากร คือ กลุ่มผู้เสียภาษีที่มีอายุระหว่าง 18- 60 ปี จำนวน 7,837 คน แบ่งออกเป็น 1) ซาย 3,956 คน 2) หญิง 3,881 คน (สำนักงานทะเบียนอำเภอประจักษ์ศิลปาคม, 2565)
- 2.2 กลุ่มตัวอย่าง คือ กลุ่มผู้เสียภาษีที่มีอายุระหว่าง 18- 60 ปี จำนวน 381 คน แบ่งออกเป็น 1) ชาย 192 คน 2) หญิง 189 คน ได้มาจากการสุ่มแบบแบ่งชั้น และวิธีการกำหนดขนาดโดยใช้วิธีสูตรคำนวณของทาโร ยามาเน่ (Yamane, 1967) (บุญชม ศรี สะอาด, 2560)
- 3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจการเสียภาษี ที่ดินและสิ่งปลูกสร้างของประชาชน กลุ่มผู้เสียภาษี ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลอุ่มจาน อำเภอประจักษ์ศิลปาคม จังหวัดอุดรธานี เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ(บุญชม ศรีสะอาด, 2560: 76) ซึ่งมี 6 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านฐานภาษี 2) ด้านการยกเว้นมูลค่าฐานภาษี 3) ด้านอัตราภาษี 4) ด้านการลดและการยกเว้นภาษี 5) ด้านการคำนวณภาษี และ6) ด้านการแจ้งการประเมินภาษี เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 24 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.84 (บุญชม ศรีสะอาด, 2560)
  - 4. การเก็บรวบรวมข้อมูลใช้วิธีการสอบถามจากกลุ่มตัวอย่างทุกคน ในช่วงระหว่างเดือน กันยายน พฤศจิกายน 2565
  - 5. การวิเคราะห์ข้อมูล
- 5.1 การศึกษาความรู้ความเข้าใจการเสียภาษีของผู้เสียภาษี ตามพระราชบัญญัติที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ. 2562 ใน เขตองค์การบริหารส่วนอุ่มจาน อำเภอประจักษ์ศิลปาคม จังหวัดอุดรธานี ใช้วิธีหาค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$)และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) แล้วนำค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$)ไปเทียบกับเกณฑ์การแปลความหมายของค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$)(บุญชม ศรีสะอาด, 2560)

ค่าเฉลี่ย	ความหมาย
4.51-5.00	มากที่สุด
3.51-4.50	มาก
2.51-3.50	ปานกลาง
1.51-2.50	น้อย
1.00-1.50	น้อยที่สุด

- 5.2 การเปรียบเทียบความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเสียภาษีของผู้เสียภาษี ตามพระราชบัญญัติที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ. 2562 ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลอุ่มจาน อำเภอประจักษ์ศิลปาคม จังหวัดอุดรธานี จำแนกตามเพศและอายุ ใช้การทดสอบ ที (t test)
- 5.3 การเปรียบเทียบความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเสียภาษีของผู้เสียภาษี ตามพระราชบัญญัติที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ. 2562 ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลอุ่มจาน อำเภอประจักษ์ศิลปาคม จังหวัดอุดรธานี จำแนกตาม ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ ใช้การทดสอบ One way ANOVA

ผลการวิจัย

ส่วนที่ 1 ผลการศึกษาความรู้ความเข้าใจการเสียภาษีของผู้เสียภาษี ตามพระราชบัญญัติที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ.2562 ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลอุ่มจาน อำเภอประจักษ์ศิลปาคม จังหวัดอุดรธานี การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 381 คน ดังรายละเอียดตารางที่ 1

ตารางที่ 1 จำนวนและร้อยละข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามตัวแปรเพศ (n = 381)

เพศ	จำนวน	ร้อยละ
ชาย	192	50.48
หญิง	189	49.52
2311	381	100.00

จากตารางที่ 1 ผลการศึกษาความรู้ความเข้าใจการเสียภาษีของผู้เสียภาษี ตามพระราชบัญญัติที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ.2562 ใน เขตองค์การบริหารส่วนตำบลอุ่มจาน เป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 50.48 และเพศหญิงคิดเป็นร้อยละ 49.52ตามลำดับ

ตารางที่ 2 จำนวนและร้อยละข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามตัวแปรอายุ (n = 381)

อายุ	จำนวน	ร้อยละ
18-40 ปี	167	43.80
มากกว่า 40 ปี แต่ไม่เกิน 60 ปี	214	56.20
รวม	381	100.00

จากตารางที่ 2 ผลการศึกษาความรู้ความเข้าใจการเสียภาษีของผู้เสียภาษี ตามพระราชบัญญัติที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ.2562 ใน เขตองค์การบริหารส่วนตำบลอุ่มจาน อายุผู้ตอบแบบสอบถามที่มีอายุมากกว่า 40 ปี แต่ไม่เกิน 60 ปี คิดเป็นร้อยละ 56.20 และอายุ ในช่วง 18-40 ปี คิดเป็นร้อยละ 43.80

ตารางที่ 3 จำนวนและร้อยละข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามตัวแปรระดับการศึกษา (n = 381)

การศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
ประถมศึกษา	102	26.8
มัธยมศึกษา/ปวช.	181	47.50
ปวส./อนุปริญญา	53	13.90
ปริญญาตรี	42	11.00
สูงกว่าปริญญาตรี	3	0.80
รวม	381	100.00

จากตารางที่ 3 ผลการศึกษาความรู้ความเข้าใจการเสียภาษีของผู้เสียภาษี ตามพระราชบัญญัติที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ.2562 ใน เขตองค์การบริหารส่วนตำบลอุ่มจาน ระดับการศึกษาของผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีระดับการศึกษามัธยมศึกษา/ปวช. คิดเป็นร้อย ละ 47.50 รองลงมาจบการศึกษาระดับประถมคิดเป็นร้อยละ 26.80 และระดับปวส./อนุปริญญาศึกษาคิดเป็นร้อยละ 13.90 ตามลำดับ

ตารางที่ 4 จำนวนและร้อยละข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามตัวแปรอาชีพ (n = 381)

อาชีพ	จำนวน	ร้อยละ
ข้าราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ	41	10.80
ลูกจ้าง/พนักงานเอกชน	107	28.10
เจ้าของธุรกิจ	13	3.40
เกษตรกร	175	45.90
รับจ้างทั่วไป	45	11.80
รวม	381	100.00

จากตารางที่ 4 ผลการศึกษาความรู้ความเข้าใจการเสียภาษีของผู้เสียภาษี ตามพระราชบัญญัติที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ.2562 ใน เขตองค์การบริหารส่วนตำบลอุ่มจาน อาชีพของผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ทำการเกษตร คิดเป็นร้อยละ 45.90 รองลงมาลูกจ้าง/ พนักงานเอกชน คิดเป็นร้อยละ 28.10 และ รับจ้างทั่วไป คิดเป็นร้อยละ 11.80 ตามลำดับ

ตารางที่ 5 จำนวนและร้อยละข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามตัวแปรอาชีพ (n = 381)

v		
รายได้	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่า 10,000	189	49.60
10,000-20,000	138	36.20
20,001 - 30,000	39	10.20
มากกว่า 30,001	15	3.90
รวท	381	100.00

จากตารางที่ 5 ผลการศึกษาความรู้ความเข้าใจการเสียภาษีของผู้เสียภาษี ตามพระราชบัญญัติที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ.2562 ใน เขตองค์การบริหารส่วนตำบลอุ่มจาน รายได้ของผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่อยู่ในช่วงต่ำกว่า 10,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 49.60 รองลงมาอยู่ในช่วง 10,000 – 20,000บาท คิดเป็นร้อยละ 36.50 และอยู่ในช่วง 20,001 – 30,000บาท คิดเป็นร้อยละ 10.20 ตามลำดับ

ส่วนที่ 2 ผลการศึกษาความรู้ความเข้าใจการเสียภาษีของผู้เสียภาษี ตามพระราชบัญญัติที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ.2562 ใน เขตองค์การบริหารส่วนตำบลอุ่มจาน อำเภอประจักษ์ศิลปาคม จังหวัดอุดรธานี

1. ผลการศึกษาความรู้ความเข้าใจการเสียภาษีของผู้เสียภาษี ตามพระราชบัญญัติที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ.2562 ในเขต องค์การบริหารส่วนตำบลอุ่มจาน อำเภอประจักษ์ศิลปาคม จังหวัดอุดรธานี ดังรายละเอียดตารางที่ 6

ตารางที่ 6 ค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความรู้ความเข้าใจการเสียภาษีของผู้เสียภาษี ตามพระราชบัญญัติ ที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ.2562 ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลอุ่มจาน อำเภอประจักษ์ศิลปาคม จังหวัดอุดรธานี โดยรวมและราย ด้าน (n = 381)

ด้านที่	ความรู้ความเข้าใจผู้เสียภาษี	$\overline{\mathbf{X}}$	S.D.	ระดับ
1	ด้านฐานภาษี	3.32	0.75	ปานกลาง
2	ด้านการยกเว้นมูลค่าฐานภาษี	3.27	0.82	ปานกลาง
3	ด้านอัตราภาษี	3.26	0.79	ปานกลาง
4	ด้านการลดและการยกเว้นภาษี	3.20	0.80	ปานกลาง
5	ด้านการคำนวณภาษี	3.08	0.88	ปานกลาง
6	ด้านการแจ้งการประเมินภาษี	3.40	0.82	ปานกลาง
	โดยรวม	3.36	0.72	ปานกลาง

จากตารางที่ 6 พบว่า ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเสียภาษี ตามพระราชบัญญัติที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ.2562 ของผู้เสียภาษี ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลอุ่มจาน อำเภอประจักษ์ศิลปาคม จังหวัดอุดรธานี โดยรวมและทุกด้าน อยู่ในระดับปานกลาง ($\overline{X}=3.08-3.40$) ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือด้านการแจ้งการประเมินภาษี ($\overline{X}=3.40$) รองลงมาคือด้านฐานภาษี ($\overline{X}=3.32$) ด้านการ ยกเว้นมูลค่าฐานภาษี ($\overline{X}=3.27$)ด้านการลดและการยกเว้นภาษี ($\overline{X}=3.26$)ด้านการคำนวณภาษี ($\overline{X}=3.20$) และด้านการ คำนวณภาษี ($\overline{X}=3.08$) ตามลำดับ

2. ผลการเปรียบเทียบความรู้ความเข้าใจการเสียภาษีของผู้เสียภาษี ตามพระราชบัญญัติที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ.2562 ใน เขตองค์การบริหารส่วนตำบลอุ่มจาน อำเภอประจักษ์ศิลปาคม จังหวัดอุดรธานีแนกตามเพศและอายุ รายละเอียดในตารางที่ 7, 8

ตารางที่ 7 การเปรียบเทียบความรู้ความเข้าใจการเสียภาษีของผู้เสียภาษี ตามพระราชบัญญัติที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ. 2562 ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลอุ่มจาน อำเภอประจักษ์ศิลปาคม จังหวัดอุดรธานี จำแนกตามเพศ โดยรวมและรายด้าน (n = 381)

คาาเร้อางแ ต้ าใจย้เสียถานี	ชาย		หญิง		+	2
ความรู้ความเข้าใจผู้เสียภาษี	$\overline{X}$	S.D.	$\overline{\mathbf{X}}$	S.D.	ι	Ρ
จำแนกตามเพศ	3.38	0.69	3.34	0.74	0.596	0.551

จากตารางที่ 7 พบว่า ความรู้ความเข้าใจการเสียภาษีของผู้เสียภาษี ตามพระราชบัญญัติที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ.2562ในเขต องค์การบริหารส่วนตำบลอุ่มจาน อำเภอประจักษ์ศิลปาคม จังหวัดอุดรธานีจำแนกตามเพศ ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 8 การเปรียบเทียบความรู้ความเข้าใจการเสียภาษีของผู้เสียภาษี ตามพระราชบัญญัติที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ. 2562 ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลอุ่มจาน อำเภอประจักษ์ศิลปาคม จังหวัดอุดรธานี จำแนกตามอายุ โดยรวมและรายด้าน (n = 381)

ความรู้ความเข้าใจผู้เสียภาษี	18- 40 ปี		มากกว่า40แต่ไม่เกิน60		+	n
นาง เพรีมาง เพยก เยมพืชยากงา เก	$\overline{X}$	S.D.	$\overline{X}$	S.D.	· ·	ρ
จำแนกตามอายุ	3.37	0.78	3.35	0.66	0.297	0.767

จากตารางที่ 8 พบว่า ความรู้ความเข้าใจการเสียภาษีของผู้เสียภาษี ตามพระราชบัญญัติที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ.2562ในเขต องค์การบริหารส่วนตำบลอุ่มจาน อำเภอประจักษ์ศิลปาคม จังหวัดอุดรธานีจำแนกตามอายุ ไม่แตกต่างกัน

ส่วนที่ 3 ผลการศึกษาความรู้ความเข้าใจการเสียภาษีของผู้เสียภาษี ตามพระราชบัญญัติที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ.2562 ใน เขตองค์การบริหารส่วนตำบลอุ่มจาน อำเภอประจักษ์ศิลปาคม จังหวัดอุดรธานี จำแนกตาม ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ดัง รายละเอียดตารางที่ 9 ,10 และ 11

ตารางที่ 9 ผลการเปรียบเทียบความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเสียภาษีของผู้เสียภาษี ตามพระราชบัญญัติที่ดินและสิ่งปลูก สร้าง พ.ศ. 2562 ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลอุ่มจาน อำเภอประจักษ์ศิลปาคม จังหวัดอุดรธานี จำแนกตาม ระดับการศึกษา

ความรู้ความ	แหล่งของความ	df	SS	ms	F	p-value
เข้าใจผู้เสียภาษี	แปรปรวน					
โดยรวม	ระหว่างกลุ่ม	4	5.915	1.479	2.901	0.022*
	ภายในกลุ่ม	376	191.624	0.510		
		380	197.539			

^{*} หมายถึงนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ0.05

จากตารางที่ 9 พบว่าผู้เสียภาษีที่มีระดับการศึกษาที่แตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจการเสียภาษีของผู้เสียภาษี ตามพระราชบัญญัติที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ.2562ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลอุ่มจาน อำเภอประจักษ์ศิลปาคม จังหวัดอุดรธานี แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนด้านอื่นไม่แตกต่างกัน

ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ พบว่า ผู้เสียภาษีที่มีระดับการศึกษาการศึกษาไม่แตกต่างกันกับความรู้ความเข้าใจ การเสียภาษีของผู้เสียภาษี ตามพระราชบัญญัติที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ.2562

ตารางที่ 10 ผลการเปรียบเทียบความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเสียภาษีของผู้เสียภาษี ตามพระราชบัญญัติที่ดินและสิ่งปลูก สร้าง พ.ศ. 2562 ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลอุ่มจาน อำเภอประจักษ์ศิลปาคม จังหวัดอุดรธานี จำแนกตาม อาชีพ

ความรู้ความ	แหล่งของความ	df	SS	ms	F	p-value
เข้าใจผู้เสียภาษี	แปรปรวน					
โดยรวม	ระหว่างกลุ่ม	4	0.310	0.078	0.148	0.964
	ภายในกลุ่ม	376	197.229	0.525		
		380	197.539			

จากตารางที่ 10 พบว่าผู้เสียภาษีที่มีอาชีพที่แตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจการเสียภาษีของผู้เสียภาษี ตาม พระราชบัญญัติที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ.2562ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลอุ่มจาน อำเภอประจักษ์ศิลปาคม จังหวัดอุดรธานี ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 11 ผลการเปรียบเทียบความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเสียภาษีของผู้เสียภาษี ตามพระราชบัญญัติที่ดินและสิ่งปลูก สร้าง พ.ศ. 2562 ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลอุ่มจาน อำเภอประจักษ์ศิลปาคม จังหวัดอุดรธานี จำแนกตาม รายได้

ความรู้ความ	แหล่งของความ	df	SS	ms	F	p-value
เข้าใจผู้เสียภาษี	แปรปรวน					
โดยรวม	ระหว่างกลุ่ม	3	4.041	1.347	2.624	0.050*
	ภายในกลุ่ม	377	193.498	0.513		
		380	197.539			

^{*} หมายถึงนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ0.05

จากตารางที่ 11 พบว่าผู้เสียภาษีที่มีรายได้ที่แตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจการเสียภาษีของผู้เสียภาษี ตาม พระราชบัญญัติที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ.2562 ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลอุ่มจาน อำเภอประจักษ์ศิลปาคม จังหวัดอุดรธานี แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนด้านอื่นไม่แตกต่างกัน

ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ พบว่า ผู้เสียภาษีที่มีรายได้ไม่แตกต่างกันกับความรู้ความเข้าใจการเสียภาษีของผู้เสีย ภาษี ตามพระราชบัญญัติที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ.2562

อภิปรายผล

1. ผลการศึกษาพบว่า ความรู้ความเข้าใจการเสียภาษีของผู้เสียภาษี ตามพระราชบัญญัติที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ. 2562 ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลอุ่มจาน อำเภอประจักษ์ศิลปาคม จังหวัดอุดรธานี ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือด้านการแจ้งการประเมิน ภาษี อยู่ในระดับปานกลาง ที่เป็นเช่นนี้ เป็นเพราะว่าพระราชบัญญัติภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ. 2562 ในส่วนของการจัดเก็บภาษี ได้ทำความเข้าใจกับผู้เสียภาษีในการประเมินภาษี ได้แก่ 1) ฐานภาษี 2) การยกเว้นมูลค่าของฐานภาษี 3) อัตราภาษี 4) การลดและ การยกเว้นภาษี 5) การคำนวณภาษี และ 6) การแจ้งการประเมินภาษี เพื่อให้ผู้เสียภาษีได้มีความรู้ความเข้าใจในการเสียภาษีให้บรรลุ เป้าหมายของ กลุ่มงานนโยบายการคลังและพัฒนารายได้ สำนักบริหารการคลังท้องถิ่น กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น (2562: 49 –

64) จากเหตุผลดังกล่าวจึงทำให้ผู้เสียภาษีมีความรู้ความเข้าใจด้านการเสียภาษี ตามพระราชบัญญัติที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ. 2562 ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลอุ่มจาน อำเภอประจักษ์ศิลปาคม จังหวัดอุดรธานี โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง

สอดคล้องกับ แสงระวี จินดา และรัฐบุรุษ คุ้มทรัพย์ (2562) ที่ พบว่า ประชาชนที่เสียภาษีท้องถิ่นให้กับเทศบาลตำบลวัง หลวง มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการเสียภาษีท้องถิ่นในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง จากมากไปหาน้อย 3 อันดับ ดังนี้ ประชาชน มีหน้าที่ต้องเสียภาษีให้กับส่วนกลางและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควบคู่กัน รองลงมา บุคคลใดที่เปิดหอพักให้เช่า ต้องเสียภาษีป้าย ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โทษจากการไม่เสียภาษีจะถูกดำเนินคดีทั้งทางแพ่งและทางอาญา

และสอดคล้องกับของสุภาพร นภาโชติ (2550) ที่พบว่า ความคิดเห็นของประชาชนต่อการบริหารการจัดเก็บภาษีของ องค์การบริหารส่วนตำบลบางนาง อำเภอพานทอง จังหวัดชลบุรี ประชาชนผู้มีหน้าที่เสียภาษีผู้เสียภาษีบางส่วนยังขาดความรู้ความ เข้าใจในวิธีการชำระภาษี และมีทัศนะคติในเชิงลบต่อวิธีการจัดเก็บภาษี

2. ผลการศึกษาพบว่า ความรู้ความเข้าใจการเสียภาษีของผู้เสียภาษี ตามพระราชบัญญัติที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ.2562 ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลอุ่มจาน อำเภอประจักษ์ศิลปาคม จังหวัดอุดรธานีจำแนกตามเพศ และอายุ ด้านฐานภาษี และด้าน อัตราภาษี แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนด้านอื่นไม่แตกต่างกัน ที่เป็นเช่นนี้ เพราะว่าผู้เสียภาษีเพศหญิงมี ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับฐานภาษีและอัตราภาษีมากกว่าเพศชาย เนื่องจากผู้เสียภาษีเพศหญิงปฏิบัติได้ถูกต้องกว่าผู้เสียภาษีเพศชาย ส่วนด้านอื่น ๆ นั้นผู้เสียภาษีทั้งเพศชายและเพศหญิงมีความรู้ความเข้าใจใกล้เคียงกันเนื่องจาก ได้รับความรู้จากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง กับการจัดเก็บภาษีทุกปี

สอดคล้องกับมายามีน หวันฮัซซัน และคณะ (2563) ศึกษาความพร้อมในการจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง ตามพระราชบัญญัติภาษีที่ดินและ สิ่งปลูกสร้าง พ.ศ. 2562 ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดนราธิวาส ผลการวิจัยพบว่า ความพร้อมในการจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างตามพระราชบัญญัติภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ. 2562 ขององค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่นในจังหวัดนราธิวาสอยู่ในระดับมาก และระดับความพร้อมในการจัดเก็บภาษีท้องขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัด นราธิวาสแต่ละด้าน มีระดับความพร้อมที่ไม่แตกต่างกัน นอกจากนี้ยังพบว่า ระดับการศึกษา ตำแหน่งงาน ประสบการณ์ในการทำงาน และประเภทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไม่มีความสัมพันธ์กับความพร้อมในการจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูก สร้างตามพระราชบัญญัติภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ. 2562

และสอดคล้องกับ สุภาพ รัตแพทย์ (25262) ที่พบว่า ประชาชน เขตบางนา กรุงเทพมหานคร ที่มีปัจจัยส่วนบุคคล ด้านเพศ ด้านอายุ ด้าน สถานภาพสมรส และด้านรายได้ ต่างกัน ทำให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับภาษีท้องถิ่น โดยรวมไม่ต่างกัน และ ประชาชน เขตบาง นา กรุงเทพมหานคร ที่มีปัจจัยส่วนบุคคล ด้านการศึกษา และด้านอาชีพ ต่างกัน ทำให้ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับภาษีท้องถิ่น โดยรวมต่างกัน

สรุปผลการวิจัย

1 ผลการศึกษาความรู้ความเข้าใจการเสียภาษีของผู้เสียภาษี พบว่าผู้เสียภาษีมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเสียภาษี โดยรวมและทุกด้านได้แก่ ด้านฐานภาษี ด้านการยกเว้นมูลค่าฐานภาษี ด้านอัตราภาษี ด้านการลดและการยกเว้นภาษี ด้านการ คำนวณภาษี และด้านการแจ้งการประเมินภาษีอยู่ในระดับปานกลาง

2 ผลการศึกษาเพื่อเปรียบเทียบความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเสียภาษีของผู้เสีย พบว่าผู้เสียภาษีเพศชายกับเพศหญิงและ ช่วงอายุ 18- 40 ปี และมากว่า 40 ปีแต่ไม่เกิน 60 ปี มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเสียภาษี ด้านฐานภาษี และด้านอัตราภาษี ไม่ แตกต่างกัน

3 ผลการศึกษาเพื่อเปรียบเทียบความรู้ความเข้าใจการเสียภาษีของผู้เสียภาษี พบว่าระดับการศึกษา อาชีพ รายได้มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการเสียภาษี ด้านฐานภาษี และด้านอัตราภาษี แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนด้านอื่นๆ ไม่ แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

จากผลการวิจัยที่พบว่าความรู้ความเข้าใจการเสียภาษีของผู้เสียภาษี ตามพระราชบัญญัติที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ.2562 ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลอุ่มจาน อำเภอประจักษ์ศิลปาคม จังหวัดอุดรธานี ผู้เสียภาษีมีความรู้ความเข้าใจในระดับปานกลาง ดังนั้นองค์การบริหารส่วนตำบลอุ่มจาน อำเภอประจักษ์ศิลปาคม จังหวัดอุดรธานี ควรตรวจสอบข้อมูลนี้ว่าเป็นความจริงหรือไม่ หาก เป็นความจริงควรให้ความรู้ความเข้าใจด้านภาษีได้แก่ 1) ด้านการลดและการยกเว้นภาษี 2) ด้านการยกเว้นมูลค่าฐานภาษี 3) ด้าน การคำนวณภาษี 4) ด้านอัตราภาษี และ 5) ด้านฐานภาษี

- 2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป
- 2.1 ควรศึกษาความรู้ความเข้าใจการเสียภาษีของผู้เสียภาษี ตามพระราชบัญญัติที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ.2562 ในเขต องค์การบริหารส่วนตำบลอื่น ๆ ในจังหวัดอุดรธานี
- 2.2 ควรศึกษาเปรียบเทียบระดับปัญหาของผู้เสียภาษี ตามพระราชบัญญัติที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ.2562 ใน จังหวัด อุดรธานี

เอกสารอ้างอิง

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น. (2562). **คู่มือปฏิบัติงาน ตามพระราชบัญญัติภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ.2562**, กลุ่มงาน นโยบายการคลังและพัฒนารายได้ สำนักบริหารการคลังท้องถิ่น.

บุญชม ศรีสะอาด.(2560). **การวิจัยเบื้องต้น**.พิมพ์ครั้งที่ 10. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.

มายามีน หวันฮัซซัน อามาณีย์ ยะปา และซุไวบะห์ กาโฮง. (2563). ความพร้อมในการจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างตาม พระราชบัญญัติภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ.2562 ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดนราธิวาส. การประชุม หาดใหญ่วิชาการระดับชาติและนานาชาติครั้งที่11, 24-35.

ศุภลกัษณ์ พินิจภูวดล. (2550). **คำอธิบายภาษีท้องถิ่น**. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์เดือนตุลา.

สมศักดิ์ เอี่ยมพลับใหญ่.(2564).**ภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง.**พิมพ์ครั้งที่ 1.กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์นิติธรรม.

แสงระวี จินดาและ รัฐบุรุษ คุ้มทรัพย์. (2562). ความรู้ ความเข้าใจและสภาพการเสียภาษีท้องถิ่นของประชาชนให้กับ เทศบาลตำบล วังหลวง อำเภอเสลภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด. **วารสารวิทยาลัยนครราชสีมา**.ฉบับพิเศษ 1 ,หน้า 218-231.

สุภาพ รัตแพทย์.(2562).ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับภาษีท้องถิ่น ของประชาชน เขตบางนา กรุงเทพมหานคร.ปริญญาบริหารธุรกิจ มหาบัณฑิต คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

สุภาพร นภาโชติ. (2550). ความคิดเห็นของประชาชนต่อการบริหารการจัดเก็บภาษีขององค์การบริหารส่วนตำบลบางนาง. ปัญหา พิเศษรัฐประศาสนศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาการบริหารงานทองถิ่น, วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ มหาวิทยาลัยบูรพา.

องค์การบริหารส่วนตำบลอุ่มจาน (2562). **แผนพัฒนาท้องถิ่น พ.ศ. 2561 – 2565** อำเภอประจักษ์ศิลปาคม จังหวัดอุดรธานี, หน้า 111 - 112.